

2. Парій Л.В., Кубрак А.О. Прийняття управлінських рішень на підприємстві. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 47. 2023. С. 75–79.

3. Фрунза С. Напрями ефективної системи прийняття управлінських рішень на прикладі підприємства сільськогосподарського машинобудування. Галицький економічний вісник. № 2(69). 2021. С. 129–136.

4. Малюкіна А.О. Основні напрями удосконалення процесу прийняття управлінських рішень на українських підприємствах. Інфраструктура ринку. Вип. 22. 2018. С. 146–152.

5. Maliukina A. Improving the management decision-making process at international enterprises. Економіка та суспільство. Вип. 62. 2024. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4012/394> 2 (дата звернення: 23.10.24).

Лерш І.Д.

магістрант

ВСП «Інститут інноваційної освіти КНУБА»

ТОПОГРАФО-ГЕОДЕЗИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ВСТАНОВЛЕННЯ (ЗМІНИ) МЕЖ АДМІНІСТРАТИВНО- ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОДИНИЦЬ

За час реформування земельних відносин в Україні відбувалася низка змін в системі землекористування та територіальному розподілі продуктивних сил. Це призводить до виникнення нових землекористувань й викликає необхідність у здійсненні заходів з упорядкування територій адміністративно-територіальних одиниць. У зв'язку з цим актуальним питанням є землевпорядне забезпечення процесу встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць. Відсутність меж або їхнє необґрунтоване визначення не тільки суттєво ускладнює розвиток територіальних громад, а й призводить до виникнення численних порушень чинного земельного законодавства під час розпорядження землями, недоотримання місцевими бюджетами грошових надходжень, провокує виникнення спірних і конфліктних ситуацій тощо. При цьому важливим питанням в процесі встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць є процес топографо-геодезичного забезпечення виносу меж населених пунктів в натуру (на місцевість).

Враховуючи значний розвиток інноваційних технологій варто проаналізувати та визначити напрями запровадження ефективних інстру-

ментів для вирішення проблем, що виникають в процесі встановлення та виносу меж адміністративно-територіальних одиниць в натуру (на місцевість). Пропоновані інструменти і методи забезпечать не тільки прискорення процесу визначення, опису, встановлення меж населених пунктів, а й підвищать ефективність використання земель.

Щодо питання встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць, дослідження вітчизняних науковців були переважно спрямовані на розроблення методичних підходів стосовно встановлення (зміни) меж населених пунктів та розкриття теоретичних аспектів у цьому напрямі досліджень. При цьому досить актуальним питанням є закріплення меж населених пунктів в натуру (на місцевість).

Визначені теоретичні засади встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць. Обґрунтовано, що при землевпорядному забезпеченні процесу встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць варто застосовувати системно-діагностичний аналіз, що дає змогу обрати оптимальні проектні рішення, а також обґрунтувати методи і засоби землевпорядного проектування.

Обґрунтовано концептуальні засади та законодавчу базу встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць. Встановлено, що наявне законодавче та нормативно-правове забезпечення встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць є недостатнім, має суттєві проблеми та потребує вдосконалення. Зокрема, потрібно законодавчо усунути взаємозалежність містобудівної та землевпорядної документації під час прийняття рішень про встановлення (зміну) меж населених пунктів.

Виявлені основні проблеми процесу встановлення і опису меж населених пунктів: перетин меж населених пунктів з межами земельних ділянок та межами кадастрових кварталів; невідповідність містобудівних документів, документів територіального планування адміністративно-територіальних одиниць різного рівня, які межують один з другом; відсутність методології опису, встановлення, внесення відомостей в ДЗК про межі населених пунктів, що не дозволяє здійснити цей захід і вже, тим більше, у випадках існування, що перешкоджають цьому чинників.

Охарактеризовано організаційно-методичні та нормативно-технічні особливості топографо-геодезичного забезпечення виносу меж адміністративно-територіальних одиниць в натуру (на місцевість). Технічно перенесення меж адміністративно-територіальних одиниць в натуру (на місцевість) є по-суті дію, оберненою до кадастрових зйомок: в процесі

зйомки і складанні плану контури угідь і ділянок місцевості наносять на план, при перенесенні ж меж адміністративно-територіальних одиниць в натуру їх з плану переносять на місцевість.

Обґрунтовано основні складові проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж населеного пункту, на прикладі села Ісківці Ісковецької сільської ради Лохвицького району Полтавської області. На прикладі села Ісківці проаналізовано існуючі та запроєктовано планові межі, показано угіддя, що розташовані в межах населеного пункту і ті, які передбачаються включити в межі населеного пункту, нанесено території земель житлової забудови, громадської забудови, виробничої забудови, комунальної забудови, складської забудови, транспортної інфраструктури, ландшафтно-рекреаційної та озелененої, водних поверхонь, сільськогосподарських угідь.

Здійснено аналіз процедури топографо-геодезичного забезпечення виносу меж адміністративно-територіальних одиниць в натуру (на місцевість). Для встановлення в натурі меж та проведення кадастрової зйомки, вирахування площі та координування об'єктів і контурів місцевості с. Ісківці, сертифікованим інженером-геодезистом формуються вихідні точки планової геодезичної основи методом GNSS-спостережень. За результатами виносу меж с. Ісківці в натуру (на місцевість) сформовано креслення перенесення його меж в натуру.

Охарактеризовано інструменти та методи ГІС-технології, які дають можливість швидко та ефективно здійснювати топографо-геодезичні роботи, зокрема метод GNSS-спостережень при закріпленні на місцевості меж населеного пункту (на прикладі села Ісківці). Одним з найбільш поширених ГІС-засобів для формування карт, виконання просторового аналізу, управління географічною інформацією та і публікації результатів є ArcGis, та зокрема ArcMap, що були використані в процесі встановлення меж досліджуваного населеного пункту. Так після перевірки записів в польових журналах та попередніх вирахувань у програмному засобі ArcGIS складено схему теодолітного ходу з атрибутивними даними поворотних точок межі с. Ісківці.

Список використаних джерел

1. Добряк Д.С., Шкуратов О.І. Формування і розвиток ринкових земельних відносин на теренах України. Збалансоване природокористування. 2018. № 1. С. 6–17.
2. Дорош О.С. Методичні підходи до розробки проектів землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних одиниць. Землеустрій, кадастр і моніторинг земель. 2015. № 1. С. 44–54.